

Posudek na bakalářskou práci

Kryštofa Hlaváče

zpracovanou v letním semestru akademického roku 2017 a zimním semestru 2018

Student zpracoval návrh na téma

„New York Vertical City“

K zadání bakalářské práce a povaze úkolu

Předmětem bakalářské práce bylo urbanistické a architektonické řešení velké hybridní budovy v centru Manhattanu v končině přezdívané Hell's Kitchen a sloužící směsici funkcí, zahrnující nové formy pracovního prostředí, dočasné bydlení, prostor pro kulturu a volný čas. Malé vertikální město ve městě, které nikdy nespí, ve smyslu zadání mezinárodní soutěže ARCHMEDIUM. Téma práce bylo navrženo studentem. Vzhledem ke složitosti a náročnosti úkolu byl pro jeho zpracování poskytnut delší časový prostor oproti standardním zvyklostem.

K průběhu práce

Student pracoval na projektu samostatně a práci odevzdal ve stanoveném termínu. Součástí práce byla i návštěva řešeného místa a konzultace s architekty s dlouhodobými praktickými zkušenostmi z činnosti v New Yorku.

Komentář k řešení

Louis Henry Sullivan, nazývaný též „otec mrakodrapů“ a „otec modernismu“ je mimo jiné také autorem výroku „Forma vždy následuje funkci“. Ve svém článku „Vysoké kancelářské budovy zvažované umělecky“, zveřejněném v roce 1896, diskutuje tehdy vznikající fenomén vysokých užitných budov, pro které se vžil název mrakodrapy. Rozebírá důvody pro jejich vznik, logiku jejich provozního, dispozičního a formálního řešení. Mimo jiné píše zhruba toto:

„Myslím, že jsme při zkoumání našeho problému prošli různými fázemi zjišťování: za prvé společenským základem poptávky po vysokých budovách, za druhé jeho základním materiálním uspokojením, za třetí zvažováním navrhování, výstavby a vybavení na úrovni elementární architektury jako přímého produktu solidního praktického stavění, za čtvrté krokem od elementární architektury k počátkům skutečného architektonického výrazu přidáním jisté kvality a kvantity pocitu. Ale naše budova může mít toto všechno ve značné míře, a přesto být stále vzdálena od adekvátního řešení problému, který se snažím definovat. Musíme teď dbát imperativního hlasu emocí.“

Ten se nás táže, jaká je hlavní charakteristika vysoké kancelářské budovy. Okamžitě odpovídáme, že je impozantní. Tato impozantnost je po umělecké stránce její vzrušující aspekt. Je ve své výzvě jako velmi jasný varhanní tón. Musí být proto dominantním akordem ve výrazu, skutečným stimulem představitivosti. Budova musí být vysoká, vysoká každým svým coulem. Musí v ní být síla a moc, nádhera a hrdost vznešenosti. Musí to být každým coulem pyšná a vznosná věc, zdvíhající se v naprosté exaltaci odspodu až nahoru bez jediné nepatřičné linie – to je ona nová, neočekávaná odpověď na ty nejdrsnější, nejzlověstnější a nejohroživější podmínky.“

To všechno bylo řečeno již před sto dvaceti léty! Od Sullivanových dob mrakodrapy prošly rozsáhlým technickým a formálním vývojem a staly se víceméně standardní součástí center velkých měst po celém světě. Sullivanův komentář je ale stále platný. I dnešní výšková budova musí, má-li být úchvatná, zřetelně a vyváženě nabízet jak racionální dokonalost, tak emotivní účinek.

Kryštof Hlaváč ve svém textu zmiňuje, že vertikální rozměr je poslední, který ve striktně půdorysně organizovaném New Yorku ještě nabízí architektonickou svobodu. Řešené místo v relativně nízce zastavěné části Manhattanu vede automaticky k dominantnímu působení

uvažované vysoké věže. Tento bonus je dán utopičností zadání, které ignoruje výšková regulační omezení v této části města.

Autor na tuto skutečnost reaguje návrhem hladkého skleněného krystalického objektu, jehož tvar je veden snahou po svobodné formě v rámci logiky rovinné geometrie. Dosažitelný účinek je zřejmý: soliterní a reflektivní abstraktní těleso uprostřed urbánního chaosu čtvrti Hell's Kitchen. Kompozičně a výrazově sázka na jistotu.

Soutěžní zadání očekávalo návrh budovy jako vertikálního města. Autorovou odpovědí na tuto výzvu je členění objektu na tři zóny. Dolní veřejnou, střední kancelářskou a horní obytnou. Veřejná zóna svojí náplní a uspořádáním naplňuje požadavky soutěže. Stoupající pěší trasa pro návštěvníky tu kromě odpočinkových partií, restaurací, kaváren a barů nabízí i zařízení pro děti a následně přechází několika podlažími coworkingů do standardních kancelářských provozů. Její součástí jsou pak ještě některá další zařízení ve vyšších podlažích, jako rekreační sportovní centrum, vyhlídková restaurace nebo vrcholová vyhlídková část. Přibližně dvě třetiny budovy pak tvoří její kancelářské a obytné zóny.

Zužující se tvar věže vede k nutnosti postupné proměny jejího jádra, promítající se do změn uspořádání výtahů, schodišť a instalačních šachet. Autorova snaha tyto souvislosti řešit je zřejmá, míra jejich složitosti ale evidentně přesahuje rozsah i takto velké bakalářské práce.

Komentář k obsahu a rozsahu odevzdaného elaborátu

Autor věnoval svůj čas velmi pečlivě a zodpovědně práci na návrhu této velké, provozně a konstrukčně náročné stavby. Na dvaceti vybraných, detailně zpracovaných půdorysech předkládá řešení významných a charakteristických podlaží. Marně jsem ale v dokumentaci, zejména v řezech, hledal údaje o základních výškách a celkové výšce budovy.

Konstrukce stavby je zejména v její horní polovině složitá. Je schematicky doložena na třech prostorových vyobrazeních. Konstrukční zpráva je vcelku stručná. V několika málo bodech zmiňuje hlavní konstrukční zásady řešení. V textové části není zmínka o technických systémech budovy.

Tři exteriérové vizualizace sice splňují požadavky zadání bakalářské práce, poskytují ale jen velmi základní informace o zamýšleném působení objektu v daném prostředí. Pět interiérových vizualizací pak ukazuje vnitřek vzdušné, neutrálně působící stavby. Jsou věnovány zážitkům potenciálního návštěvníka, procházejícího budovou od uliční úrovně do vyšších podlaží.

Hodnocení

Navzdory dvojnásobně delšímu času oproti standardní době, který měl autor k dispozici pro zpracování svého návrhu, neprezentuje odevzdané portfolio tak sugestivní mrakodrap, jak si kdysi představoval Louis Sullivan a jak bych si skromně přál i já. Ze soustavného sledování práce po celou dobu jejího vzniku ale vím, že Kryštof Hlaváč řešil komplexně všechny aspekty svého díla. Doufám, že finální prezentace kvality jeho návrhu zřetelně prokáže.

Práci Kryštofa Hlaváče přijímám jako důkaz jeho zralosti, potřebné pro dosažení bakalářské kvalifikace. Vzhledem ke shora uvedeným důvodům navrhuji pro ni hodnocení známkou

C – velmi dobře

Dle mého názoru nedošlo v posuzované práci k úmyslnému neoprávněnému užití díla jiné osoby.

V Liberci 8. ledna 2019

prof. ing.arch. akad.arch. Jiří Suchomel
vedoucí bakalářské práce